

Eerste partiële herziening Beleidsregel van het dagelijks bestuur van het Waterschap Aa en Maas houdende regels omtrent instellen en intrekken onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater

Het dagelijks bestuur van waterschap Aa en Maas;

overwegende dat het dagelijks bestuur op 6 mei 2021 de "Beleidsregel van het dagelijks bestuur van het Waterschap Aa en Maas houdende regels omtrent instellen en intrekken onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater" heeft vastgesteld en deze op 14 mei 2021 heeft gepubliceerd in het waterschapsblad;

overwegende dat het waterschap op grond van de Keur waterschap Aa en Maas een onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater kan instellen en dat voornoemde beleidsregels daarvoor het toetsingskader vormen voor het waterschap;

overwegende dat voornoemde beleidsregel is geëvalueerd naar aanleiding van de ingestelde onttrekkingsverboden van de afgelopen jaren en dat voornoemde beleidsregel op enkele punten dient te worden verduidelijkt en te worden aangevuld zodat het proces voor het instellen en intrekken van een onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater zal verbeteren;

gelet op dat de wijzigingen van 19 juli tot en met 30 augustus ter inzage hebben gelegen zodat belanghebbenden hun zienswijzen konden indienen;

B E S L U I T :

1. In de "Beleidsregel van het dagelijks bestuur van het Waterschap Aa en Maas houdende regels omtrent instellen en intrekken onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater" de wijzigingen door te voeren zoals opgenomen in de bijlage bij dit besluit;
2. Dit besluit wordt aangehaald als "eerste partiële herziening Beleidsregel van het dagelijks bestuur van het Waterschap Aa en Maas houdende regels omtrent instellen en intrekken onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater".
3. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2024.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 19 september 2023,

De secretaris
Pieter Sennema
De dijkgraaf
Mario Jacobs

Bijlage

Toelichting

In deze bijlage staat per artikel uit de "Beleidsregel van het dagelijks bestuur van het Waterschap Aa en Maas houdende regels omtrent instellen en intrekken onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater" in een aparte tabel aangegeven welke veranderingen in de bestaande tekst doorgevoerd worden. Om makkelijk te kunnen verwijzen zijn alle wijzigingen genummerd (kolom 1). In de tweede kolom van de tabel staat de vindplaats in de algemene regel zoals deze laatst is vastgesteld op 6 mei 2021. De wijziging is omschreven in de derde kolom en in de laatste kolom is kort omschreven waarom de wijziging wordt aangebracht. Er zijn alleen tabellen opgenomen voor regels waarin daadwerkelijk iets aangepast wordt. Daar waar dat verduidelijkend is, is in de derde kolom de wijziging vetgedrukt aangegeven.

Beleidsregel omtrent instellen en intrekken onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater

nr.	vindplaats	aanpassing	reden
1.1	1. Kader	<p><i>De tekst luidt:</i></p> <p>In artikel 3.13 van de Keur is de bevoegdheid opgenomen dat het bestuur in geval van grote schaarste aan water, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan, zo nodig in afwijking van verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, kan verbieden water te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.</p> <p><i>Wordt vervangen door:</i></p> <p>In artikel 1.15 van de Waterschapsverordening is de bevoegdheid opgenomen dat het bestuur in geval van grote schaarste aan water, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan, zo nodig in afwijking van verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, kan verbieden water te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.</p>	<p>Deze beleidsregel zal inwerking treden na invoering van de Omgevingswet en daarmee ook de toekomstige waterschapsverordening. Om deze reden is de waterschapsverordening als grondslag vermeld i.p.v. de Keur.</p>
1.2	3. instellen algeheel onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater	<p><i>De tekst luidt:</i></p> <p>Het beheergebied van waterschap Aa en Maas is daarvoor verdeeld in 17 hydrologische homogene gebieden. Per gebied is voor een referentiemeetpunt (meetpunt representatief voor het gebied) een kritische afvoer dan wel kritische waterstand (waterstand Maas bij belangrijke inlaatpunten) bepaald. Indien de gemiddelde dagafvoer/waterstand lager is dan deze kritische afvoer/waterstand kan worden overgegaan tot het instellen van een onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater in het betreffende gebied. Bij het nemen van een besluit moeten ook worden meegewogen:</p> <p><i>Wordt vervangen door:</i></p> <p>Het beheergebied van waterschap Aa en Maas is daarvoor verdeeld in 18 hydrologische homogene gebieden. Per gebied is voor een referentiemeetpunt (meetpunt representatief voor het gebied) een signaalwaarde voor de afvoer of waterstand (waterstand Maas bij belangrijke inlaatpunten) bepaald. Indien de gemiddelde dagafvoer/waterstand lager is dan deze signaalwaarde kan worden overgegaan tot het instellen van een onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater in het betreffende gebied. Bij het nemen van een besluit moeten ook worden meegewogen:</p>	<p>Deze waarde bepaalt het moment (signaal) wanneer een advies wordt gegeven over het wel of niet instellen van een onttrekkingsverbod.</p>
1.3	4. standaard uitzonderingen bij een onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater	<p><i>De tekst luidt:</i></p> <p>Uitzondering 1: Het verbod geldt niet voor onttrekking ten behoeve van veedrenking en het blussen van branden.</p> <p><i>Wordt vervangen door:</i></p> <p>Uitzondering 1: Het verbod geldt niet voor onttrekking ten behoeve van veedrenking middels een weidepomp en het blussen van branden.</p>	<p>De voorwaarde dat veedrenking middels een weidepomp moet plaatsvinden wordt reeds enkele jaren genoemd in de besluiten waarmee een onttrekkingsverbod is ingesteld. Daarom is dit nu ook in de beleidsregel opgenomen.</p>
1.3	4. standaard uitzonderingen bij een onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater	<p><i>Nieuwe toevoegingen:</i></p> <p>Uitzondering 3: Het verbod geldt niet voor onttrekkingen ten behoeve van de volgende kapitaalintensieve teelten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bedrijfsmatige fruitteelt; 2. bedrijfsmatige groenteteelt; 3. bedrijfsmatige bloemen- en plantenteelt; 4. bedrijfsmatige bometeelt. <p>Uitzondering 4: Het verbod geldt niet voor onttrekkingen ten behoeve van het voorkomen van zonnebrandnecrose van gewassen.</p> <p>Uitzondering 5:</p>	<p>Met het uitzonderen van kapitaal intensieve teelten wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de verdringingsreeks en de Waterwet (art. 2.9). Overigens werd dit vanaf 2019 in de praktijk al gedaan.</p> <p>Het hergebruik van regenwater uit waterbekkens is een goed alternatief voor het beregenen uit oppervlakte- en grondwater en zorgt ervoor dat het watersysteem minder belast wordt.</p>

Het verbod geldt niet voor waterbekkens bedoeld voor de opvang en hergebruik van regenwater, indien:

1. deze niet in verbinding staat met het oppervlaktewatersysteem, en;
2. deze wordt gebruikt om regenwater op te vangen zodat hiermee kan worden beregend, en;
3. Deze is gelegen buiten de beschermde gebieden en attentiegebieden, en;
4. Met de onttrekking geen nadelig effect ontstaat op de desbetreffende waterbekken en het grondwatersysteem.

Toelichting bij uitzondering 3:

Het gaat om gewassen waarbij een totale mislukking van de oogst dreigt door watertekorten, terwijl met een relatief kleine hoeveelheid water grote schade kan worden voorkomen. Gebruik van grondwater voor beregning kan schade veroorzaken aan bepaalde kapitaalintensieve teelten als gevolg van bijvoorbeeld ijzerafzetting op de planten en/of vruchten. Om deze reden worden, ten behoeve van beregning van specifieke kapitaalintensieve teelten, onttrekkingen uit oppervlaktewater toegestaan en uitgezonderd van het onttrekkingsverbod. Voorbeelden van gewassen/teelten die niet als kapitaalintensief worden aangemerkt zijn: grasland (inclusief graszoden), maïs, suikerbieten, aardappelen en granen.

Toelichting bij uitzondering 4:

Zonnebrandschade ofwel zonnebrandnecrose kan ontstaan bij bepaalde gewassen (bijvoorbeeld appels en peren) als gevolg van blootstelling zonder bescherming aan de hete zon. Er ontstaan dan duidelijk zichtbare bruine of witte vlekken op de gewassen. Deze zonnebrandschade is onherstelbaar. Dit kan worden voorkomen door de gewassen af te dekken met netten of te sproeien met water, met daarin eventueel anti-zonnebrandmiddelen. Omdat er relatief weinig water nodig is om de gewassen te beschermen, kan dit worden toegestaan.

Toelichting bij uitzondering 5:

Een waterbekken betreft een massa water, ofwel een natuurlijk of kunstmatig reservoir dat gebruikt wordt voor de opslag van water met als doel om dit water op een later moment te gebruiken voor bijvoorbeeld beregning. Waterbekkens die een vloeistofdichte bodem hebben vanwege het gebruik van zeil, beton, een leemlaag of een andere middel op de bodem, vallen niet onder het toepassingsbereik van het onttrekkingsverbod omdat die niet worden aangemerkt als een oppervlaktewaterlichaam zoals bedoeld in de Omgevingswet.

1.5 5. Intrekking onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater

De tekst luidt:

Intrekking van het ingestelde onttrekkingsverbod vindt plaats indien de gemiddelde dagafvoer/waterstand zich ten minste 14 dagen achtereenvolgens boven de kritische afvoer / waterstand bevindt. Bij het nemen van een besluit moet worden meegewogen:

- lokale omstandigheden.
- weersvoorspellingen. Indien er opnieuw aanhoudende droogte wordt verwacht, kan het intrekken worden uitgesteld.

Onafhankelijk of er voldoende water is in het watersysteem, is er na 1 november geen of nagenoeg geen behoefte om nog te onttrekken en te beregen uit oppervlaktewater. Het adviseren, het besluiten, bekendmaken en communiceren over het intrekken van een onttrekkingsverbod kost de organisatie onnodig tijd.

Wordt vervangen door:

5a Het onttrekkingsverbod uit oppervlaktewater geldt uiterlijk tot 1 november van het jaar waarin het verbod is ingesteld. Een besluit van het Dagelijks Bestuur is niet nodig.

5b Bij voldoende water kan het verbod eerder worden ingetrokken dan 1 november. Een besluit van het DB is hiervoor nodig.

Toelichting 5b

Tot Intrekking van het ingestelde onttrekkingsverbod **kan worden besloten** indien de gemiddelde dagafvoer/waterstand zich ten minste 14 dagen achtereenvolgens boven de **signaalwaarde uitkomt**. Bij het nemen van een besluit moet worden meegewogen:

- lokale omstandigheden.
- weersvoorspellingen. Indien er opnieuw aanhoudende droogte wordt verwacht, kan het intrekken worden uitgesteld.

Wel blijft de mogelijkheid dat als voor 1 november het watersysteem voldoende is aangevuld het besluit kan worden genomen eerder het onttrekkingsverbod in te trekken.

1.6 6. procedure en rechtsbescherming

De tekst luidt:

Wanneer de gemeten afvoeren en/of waterstanden voldoen aan de toetsingscriteria genoemd onder 3 en 5 wordt een besluit genomen tot de instelling dan wel de intrekking van een onttrekkingsverbod. Artikel 8:2 aanhef en sub a van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat tegen dit besluit geen bezwaar en beroep kan worden ingesteld.

Betreft een redactionele aanpassing naar aanleiding van de eerder vermelde wijzigingen.

Wordt vervangen door:

Wanneer de gemeten afvoeren en/of waterstanden voldoen aan de **signaalwaarde** genoemd onder 3 en **5b** wordt een besluit genomen tot de instelling

dan wel de intrekking van een onttrekkingsverbod. Artikel 8:2 aanhef en sub a van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat tegen dit besluit geen bezwaar en beroep kan worden ingesteld.